

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום רביעי ט"ו אדר א' תשפ"ב | דף היומי בבלי: חגיגה ז | דף הכולל: מגילה ד.
דף היומי בהלכה: מסעיף ו' עד סעיף ח'.
מוסר: דבר בעיתו - פרק ד' מ"ודע עוד אחי" עד תחילת חתימת הספר.
קנין חכמה הלימוד השבועי: עבודת האלוקים פרק ד' 'והמדרגה השלישית' עד פרק ה' 'ויאמר לנפש'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

אפילו סאדם חוסיין עצמו לא יודע: מדוע נמנעה מלחמת המפרץ השנייה? | מי כיהן כרבה של אנטוורפן למשך עשר דקות? | וְאֵת עַמְלֹנוּ אֵלּוּ הַכִּרְטִיסִים : חבר צוות 'דרשו' במונולוג מרגש | 2338

הסיפור היומי

תוך כדי המשא ומתן בין שני הרבנים, הכריז לפתע הגר"ח קריזוירט זצ"ל: "אני ממנה את הגאון רבי יוסף צבי שליט"א כרבה של אנטוורפן לעשר הדקות הבאות..."

סיפור מיוחד לכבוד פורים קטן דמוקפין

אנטוורפן לעשר הדקות הבאות..." הוא שתק שניה והמשיך: "אנו מכבדים את הגאון רבי יוסף צבי דינר בסידור קידושין!". הגר"ח דינר סבר וקיבל, וסידר את הקידושין. למחרת, שאל פלוני מתושבי בלגיה את הגר"ח: "הרי לא מהיום ולא מאתמול ביקרו כאן כבר כמה אנשים חשובים בנישואי בני משפחתם, ומדוע אז באותם אירועים לא התנהג הרב על פי ההברקה הזו, למנות אותם לרב העיר?" חייך הגר"ח והשיב: "כי במקרה דנן הייתי בטוח במאה אחוז שלאחר החופה הוא ישיב לי את כס הרבנות..."

(הובא ביתד נאמן כי תשא תשע"א מספר 'דרכי יוסף')

נכדו של הגאון רבי יוסף צבי דינר זצ"ל מלונדון התחתן באנטוורפן שבבלגיה. סוכם כי הגאון הגדול רבי חיים קריזוירט זצ"ל, רב העיר, הוא יסדר את הקידושין, כמנהג המקום שהמרא דאתרא מסדר את הקידושין. ברגעים האחרונים, כאשר יצאו לחופה, הבחין הגר"ח קריזוירט כי הסבא ראב"ד מלונדון הגיע לחופה. הוא פנה לקראתו וביקש כי הוא יסדר את הקידושין. הגר"ח דינר זצ"ל סירב, מחמת מנהג המקום שהמרא דאתרא הוא המסדר, לעומתו הגר"ח קריזוירט גם סירב, והחלו ויכוחים. תוך כדי משא ומתן בין שני תלמידי החכמים, הכריז הגר"ח קריזוירט: "אני ממנה את הגאון רבי יוסף צבי שליט"א כרבה של

הצטרף עכשיו גם אתה ותזכה ל'מובטח' לו שהוא בן עולם הבא'
להצטרפות מוקד 'דרשו' 02-5609000

עשרות אלפי יהודים בכל רחבי תבל, מתחילים את המחזור החדש של לימוד ההלכה בספר 'המשנה ברורה' במסגרת 'דף היומי בהלכה' של 'דרשו'

יום ראשון בשבת
י"ט אדר א' תשפ"ב

חודשים ושנים היה המצב 'תקוע', עד שיום אחד הגיע עשיר גדול לשיבה...

סיפור מדהים שהגיע לפתחו של הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א מרב קהילה בארה"ב

הבחור הוצא מהשיבה מתוך קבלת רצון ה' באהבה. הייתה זו שתיקה עצומה לבן אנוש. מעלילים על בחור צדיק ומתמיד שהינו בחור רע, אך הוא מחייך ושמת, כשמעניין אותו רק להמשיך ללמוד ולא משנה איפה. לאחר מספר שבועות הוא חזר לשיבה. הבחורים הביטו בו בצורה שלילית, אך הלה לא התייחס ורק ישב ללמוד במרץ ושמחה כפולה מכפי שהיה עד היום.

והנה הגיעה תקופת השידוכין. הבחור חיפש כלה בעלת מידות, אך למרבה הצער כל משפחה ששמעה על העלילה ירדה מהר מההצעה והמשיכה הלאה. כך עברו חודשים ואף שנים! כשהמצב תקוע. הבחור לא התרגש כלל, אלא המשיך ללמוד בשמחה ולהאיר פנים. והנה, יום אחד נכנס ת"ח גדול הידוע בארה"ב כעשיר גדול וביקש מראש הישיבה חתן השקוע בלימודו המעוטר במידות טובות לבתו הצדקנית והחכמה. ראש הישיבה לא חשב פעמיים והציע את הבחור המוצלח. הוא ידע שכל מה שאמרו עליו היה שקר גם.

הת"ח התפעל מאוד מהבחור, אך מהר מאוד שמע אף על העלילה על הבחור. "אמור נא לי בכנות", פנה לבחור, "האם עשית את המעשה?"

הבחור הביט בעיניו ואמר: "הנני נקי מכל רע, אך יותר לא אפרט, כדי לא לגרום לאש בשיבה. בוטח אני בה' שכאשר יגיע הזיווג שלי, היא תאמין לי גם בלי שאפרט את המעשה".

הת"ח התפעל מהבחור, ולאחר ימים בודדים הבחור התארס עם בתו המהוללה. החתונה נערכה בחודש תשרי התשע"ז, כשהוא בן 23. שנים של עיכוב נגמרו, ובפרט שבאותה ישיבה נוהגים להתחתן בגיל מוקדם בהרבה מהגיל שהתחתן.

אך זה לא נגמר...

כל חברי השיעור שלו שהעלילו עליו את הסיפור הנורא נותרו בשיבה וכבר שנים שהם לא מצאו את זיווגם. לא מדובר במספר קטן של בחורים, אלא בעשרות בחורים תקועים בשידוכים - תופעה יוצאת דופן! רק ארבעה בחורים מהשיעור התחתנו לפני כמה שנים, אך הם לא השתתפו בהכפשה. כל חברי השיעור ידעו כי הם תקועים בגלל הצער הרב שגרמו לאותו בחור. הם עלו לביתו ביום החתונה, עשרות בחורים ובכו בפניו שיסלח להם כדי שלא יתקעו כל ימיהם רווקים.

החתן אמר להם בפה מלא כי הוא מוחל לכולם, ואז לחץ את ידיו של כל בחור, הכל פתחו בריקוד סוער ורווי דמעות בחדרו

סיפר הרב משה צורן בשם הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א מעשה מדהים שהגיע לפתחו, אותו מספר רב קהילה: בקהילה שלנו בארה"ב, ישנה משפחה חשובה ומיוחדת אשר כולה תורה וחסד. אב המשפחה מכהן כר"מ באחת הישיבות, והאם מחנכת דגולה וידועה, כשבנוסף הם הקימו יחד גמ"ח ומעשי חסד רבים, אף מחוץ לארה"ב. גם הילדים במשפחה זכו כולם לצמוח כבני תורה, צדיקים ויראי ה', אשר כל רואיהם שיבחו כי הם זרע ברך ה'.

אחד הבנים הלומד בישיבה גדולה ומפורסמת בארה"ב, היה הבולט בהצלחתו. הוא ישב ולמד בהתמדה רבה ובהתלהבות עצומה, כשכל חבריו ורבניו שיבחוהו ללא הרף על מידותיו המיוחדות, על הארת פניו לכל אדם, ושמירת פיו ולשונו מכל משמר, והכל מתוך ענווה ובריחה מהכבוד. אך למרבה הצער, מספר בחורים מהשיעור שלו בישיבה קינאו בו מאוד וכאב להם בראותו בחור טוב ומוצלח, על כן החליטו להוציא עליו שם רע, ולהראות לכולם שאינו טוב כמו שכולם חושבים.

הם החלו לספר לכל בחור בישיבה על מעשה רע שעשה אותו בחור, וכי הינו מעמיד פנים כבחור טוב, אך הינו נוכל גדול. "אני וכל רבני הישיבה", מספר רב קהילה, "ידענו כי מדובר בעלילת שקר אשר לא הייתה ולא נבראה, בעוד הבחור שומע את הדיבורים כנגדו ושותק. הוא המשיך ללמוד בשמחה עצומה, למרות שהמשיכו לבזותו ולהשפילו".

הנושא הלך וגעש, ולרבנים לא הייתה ברירה והם קראו להורי הבחור ואמרו להם כי הם נאלצים להוציא את הבחור מהישיבה לתקופה, עד שתדעך האש בישיבה. ההורים זעמו על ההחלטה, כיוון שידעו כי בנם מעולם לא פגע באיש. ההנהלה קראה לבחור ושאלה אותו האם עשה את אותו המעשה. "אומר רק משפט אחד", אמר בהרכנת ראש, "מעולם לא עשיתי זאת, וכעת אשתוק ולא אדבר".

"מדוע אתה שותק?", פנו אליו הוריו, "תאמר לרבנים שאלו המצאות וכך תישאר בישיבה".

אך הבחור השיב בדמעות: "אבא, אמא, הרי אתם יודעים שזוהי המצאה אחת גדולה. אך אני מקבל על עצמי לשתוק ולא להוכיח את צדקתי, מפני שאם אעשה זאת, אני יודע שהדבר יגרום למחלוקת גדולה בישיבה, על כן, אני מקבל על עצמי לשתוק, ובוטח אני בה' שלא יעזוב אותי".

בחורים, כשרבים נמצאים לפני שלב סגירת אירוסין.
"שמעו לי", חותם הרב, "יש דין ויש דיין. ה' לא עוזב את
הנרדף ומעניש את הרודף!".

של הבחור, ולסיום ביקשו סליחה מהוריו של הבחור שסבלו אף
הם רבות.
מאז תשרי ה'תשע"ז ועד ר"ח כסלו האחרון התארכו 11

חדשות דרשו

"אולי לא כל כך נעים לספר, אולם הדמעה הראשונה שלי בליל שישי האחרון, הקדימה לגלוש על פניי כבר בחניון האוטובוסים, עוד לפני שנכנסתי לארנה..."

ואת עמלנו אלו הפרטיסים | חבר צוות 'דרשו' במונולוג אישי מרגש

ושיטפון בעשייה בתחומי. מקשי 'ענה' ו'בטל' במכשירי הטלפון
במשרדים עבדו שעות נוספות, וידי הצוות לא הצליחו להניח את
השפופרת בשל הרצף הבלתי פוסק. הדואר היוצא והנכנס הכפיל
את עצמו עשרות מונים, והעשייה נסקה לשיאים בלתי יאומנו.
לא פלא שבתחילת שבוע זה, כשוך הדי התזמורת והדרשנים,
אנחת הרווחה נשמעה היטב מרח' הקבלן ארבעים וחמש עד לרח'
קצנבלוגן תשעים ולהיפך...

ובכן, כל עם ישראל עקבו בשמחה ובהתרגשות אחר סיומי
הענק של הדף היומי בהלכה של דרשו. ימי השמחה האחרונים
נרשמו באותיות של זהב בספר דברי הימים של היהדות החרדית
בכל העולם. אולם אנו, וכאן תנו לי בבקשה לשתף אתכם בתחושה
אישית שלי, אנו זכינו למה שאף אחד בעולם לא זכה.

ממקומנו הטוב בו שתל אותנו ה' יתברך לשרת את לומדי
התורה היתה לנו הזכות הבלעדית לראות את התמונה המלאה,
לקרוא את הסיפור כולו מתחילתו ועד סופו ולהכיל את ממדיו
האמיתיים. אנו שזכינו לעמוד בחזית המערכה כל אחד ממקומו
הוא, זכינו לצפות בחלקים מסוימים של המחזה שלא היו
חשופים לעין כל. והאירוע אותו חווינו רבותי, לא תלוי כל כך
בתפאורה ובמסכי לד, בתזמורות ובמפזרי עשן. זהו אירוע עמוק
יותר שהתרחש בלב פנימה.

אירועי סיום הדף היומי בהלכה החלו במשרדי דרשו כבר
לפני שבועות ארוכים. החל בשלב הפניות הראשונות של עמך
בית ישראל שהחלו לשטוף אותנו לאט אבל בטוח בחודשים
האחרונים. כבר בנקודת זמן קדומה זו, המסך הורם והאירוע החל.
מאז זכינו לצפות בצורה ישירה בהשתוקקותם ומשאת ליבם של
המוני בית התורה בכל העולם שביקשו להימנות בלגיונו של מלך,
להיות חלק בפלוגה היוקרתית ביותר, פלוגת הדורשים בכל ליבם
ונפשם 'להתקדש בקדושה העליונה של התורה הקדושה שהיא
למעלה מכל העולמות'.

מאז, זכינו חברי צוות דרשו להתרגש כל פעם מחדש

האמינו לי, חברי צוות דרשו היקרים, שאני מסתפק אם לכתוב.
ליבי אומר לי שהתשובה להתלבטות שלי אם זה מקובל או לא,
היא כנראה 'לא'... אבל בכל זאת, הרשו לי בבקשה להציג בפניכם
כמה מילים.

ובכן, אולי לא כל כך נעים להודות... אולם הדמעה הראשונה
שלי בליל שישי האחרון, הקדימה לגלוש על פניי כבר בחניון
האוטובוסים, עוד לפני שנכנסתי לארנה... לראות פתאום את
התכונה בשטח, את אלפי בני הישיבות והאברכים צועדים
בקבוצות בדרכם לאולם, פניהם אומרות חג וכרטיסיהם בידיהם,
כל זה מעמיד אותך במרכז המציאות הפנטסטית, והכל מתחיל
לסגור עליך. זהו השלב שאתה מרגיש בכל החושים, שהמאמצים
בחודשים האחרונים של צוות המפעל הענק שאתה לוקח בו חלק
כלשהו, מתורגמים למעשה ובגדול, והיצירה הגדולה מזדקרת
מול העיניים בממדיה האסטרונומיים. זוהי נקודת זמן שמחוללת
איזה 'בום' בלב פנימה, ומכאן הדרך לא ארוכה גם ללחלוחית
העיניים..

השבועות והחודשים האחרונים לא היו קלים במיוחד, לאף
אחד מאיתנו.. חווינו יחד ימים עמוסים וגדושים, וגם מלחצים לא
מעט. כל אחד חש זאת ממקומו החשוב בהרכב המיוחד של צוות
דרשו, החל מהמנהלים ואחראי המחלקות הנושאים את משכן
הקודש בכל ליבם ונפשם ומנהלים את הכל ברוח טובה ומיוחדת,
עבור דרך צוותות התכנון הארגון והלוגיסטיקה, וכל אחד ממקומו
הקבוע במשרדים ומחוצה להם, אחראי סדרי הלימוד, המתכנתים
ורואי החשבון, המזכירות המקצועיות והמסורות, אנשי המוקד,
ומי לא. גם אני, בורג מזערי בשולי העשייה הברוכה, חשתי
זאת במקומי הדל. כולנו דהרנו יחד על האוטוסטרדה, במהירות
ובאינטנסיביות, לקדם ולפעול בדרך לסיום הגדול של הדף היומי
בהלכה.

כרטיס. קוד אישי. זכאות. ארנה. שש מתוך שמונה. שלוש
מתוך שש. חתנים. נדרים פלוס. בנייני האומה. כל אלו הם רק
חלק מהלקסיקון, המילון החדש שאומץ על ידי צוות דרשו
בתקופה האחרונה.. כל אחד מהזוויות שלו יודע לספר על גאות

הדברים גם התרחבות הצוות, ולמרות זאת, האחוה והלבביות מחברות פה בין כולם. עשרות עובדי משרדי דרשו דבקים כולם יחד במטרה, כל אחד בזוויתו המקצועית הוא, ומקדמים את עבודת הקודש בהערכה ובהערצה, תוך תמיכה הדדית, תחושת אחדות, שאין כמותן. זר לא יבין את זאת.

במעבר על מפתן דלת משרדי דרשו, הנך נשאב מיד לאווירה של פעילות ועשיית קודש וחש מיד את אוירת האחדות המדוברת. ברוכים הבאים, כאן עוסקים ועוסקים במלאכת שמיים עם כל הלב. אם מרן החפץ חיים זי"ע כיתת את רגליו בשנות זקנותו וטרח לזכות את הרבים בעיירות ליטא ופולין, כאן בדרשו זוכים להמשיך את דרכו באמצעים ובאפשרויות של ימינו. אמנם כל אחד זוכה כאן לכיסא משרדי נוח ולמסך מחשבי ברוחב 24 אינץ', גם החדר ממוזג בטמפרטורה נעימה והמטבח מאובזר מעל ומעבר, אבל הלב, הרצון, השאיפה והלהט, הם ורק הם אלו שסוללים כאן את נתיבי העשייה. שמא תאמרו, נו, הרי בכל זאת לא מדובר פה בעבודה בהתנדבות וכו'.. אף אני אומר לכם.. הביטו אל הזיק בעיניים, תחושו את הדופק, שימו לב אל הנשמה, ותסכימו עמי כולכם.

מודים אנחנו לפניך ה' א-לוהינו וא-לוהי אבותינו, ששמת חלקנו מיושבי בית המדרש הזה. אנו גאים בזכות הגדולה שנתת בחלקנו. כולנו שמחה ואושר בהשתייכותנו לצוות 'דרשו' הנפלא, להושיט כל אחד את חלקו למפעלות העצומים כפי שידו מגעת. הימים המרגשים האלו בהם זיכית אותנו, אבא בשמיים, עוטפים את ליבנו ומאירים את חיינו. התקופה היקרה והמרוממת הזו תלווה אותנו לאורך זמן. בכל עת נזכור את רגעי הפז אותם זכינו לחוות, נשאב מהם כוח ועידוד, נתחזק לאורם במלאכה הקדושה מכול שמוטלת על כתפינו, להגדיל את תורתך הקדושה ולהאדירה.

אנו מבקשים ממך, אבא טוב ומיטיב, המצא לנו בבקשה הזדמנויות פז נוספות מעין אלה. אנו כמהים להיווכח שוב, ושוב, בציימאון העז, בביקוש האדיר, באהבה של הבנים שלך את תורתך הקדושה. אנו, כאן ב'דרשו', לא נחסוך שום מאמץ. נשמח לטרוח ולעמול, להשקיע ולהתרוצץ, להעריך ולעודד את אהוביך שבחרו בחיי נצח, לעשות לך נחת רוח.

מכאן אנו ממשיכים בעזרתך בשגרה המבורכת, ללוות את בניך בדרך העולה. במסירות יומיומית נסלול להם דרך נעימה, נמתיק להם את לימודם, ונציעיד אותם צעד אחר צעד בדרך ליעד הנכסף הבא.

אבא יקר - - אנחנו כאן ב'דרשו', בשבילך.

מהמשאלות הטהורות שבקעו מליבם הזך של בחורי חמד וילדי חיידר שביקשו לזכות בכרטיסים ולהצטרף לשמחתה של תורה. אנו היינו שם לזהות בקולם הנרגש של הנבחנים את השאיפה העוצמתית להוות חלק מגודל השעה, להתחבר לשרשרת הנצחית של מסירת התורה בישראל. צילי הטלפונים שלא נדמו לרגע, עלו מהם גם תווים נוספים, צילילים של שיר זומר לכבוד התורה. לפעמים, מרוב ביקוש, נאלצנו לתת תשובה שלילית, אבל רק אתה ריבוננו של עולם יודע שאת הצביטה בלב הרגשנו לאורך זמן - -

רק בידינו היתה הזכות לראות מקרוב את תשוקתן האינסופית של אלפי 'נשות דרשו', נשים מלאכיות שלא כלו את רגשותיהן וחגגו את שמחת התורה לא פחות מבעליהן חתני ההלכה. אבא בשמים, וכי יש עוד אומה בעולם בה בני הבית שמחים באווירה התורנית שבבית ובחורים ברצון להיות חלק מהתורה הקדושה גם במחיר של הקרבה בחיים הגשמיים? - - 'נשות דרשו', הצדקניות של ימינו, הן ההוכחה לכך!

אנחנו, עובדי משרדי דרשו, זכינו להרגיש באצבעותינו את הלב הפועם של עם ישראל, העם שנפשו יוצאת מאהבת התורה. זהו האירוע האמיתי. אשרינו שזכינו. תודה לך ה'.

בימים האחרונים, איפה שלא זזים, מדברים על דרשו. דרשו בימים האחרונים, איפה שלא זזים, מדברים על דרשו. דרשו דרשו. בכל פינה אנשים מתארים את החדשנות המקצועית שליוותה את אירועי הענק ומספרים על הביצועים המוסיקליים הנדירים.. וכל מי שחי ונושם את 'דרשו' (ובעצם מי לא...) רק מבקש לעצור אותם ולסבר את אונם - רבותי, המטרה של דרשו היא מעט שונה מלהפיק אירועי ענק וסיומים היסטוריים.. המטרה והעשייה של דרשו הן להצעיד את רבבות אלפי בני ישראל, יום יום, שעה שעה, את כל ה-ד-ר-ך לאותם סיומי ענק, ללוות אותם לאורך השנים ולהזרים להם בכל עת סיפוק רוחני אדיר כדי שיוכלו לשמוח בשמחתה של תורה מדי יום ויום. זו היא דרשו! ואת הפעילות היומיומית הזו מבצעים באמונה ובשלמות הלב כל עובדי ועובדות 'דרשו', בשעות רבות של יגיעה ומסירות, תפילה והרבה הרבה רצון טוב. אולי אהיה נועז מדי אם אחמיא לצוות המיוחד שרובו ככולו ותיק ומבוגר ממני.. אבל אם קראתם עד כאן, אמשך לתת דרור למילותיי - -

ובכן, ההצלחה הגדולה, לעניות דעתי וטעמי הדל, מתחילה בראש ובראשונה בצוות האנושי שלנו. הצוות של דרשו הוא מעגל נדיר של אנשים טובים, יקרים, מופלאים, שכל פרט מהם חפץ בהצלחת חברו בכל לב ונפש ללא גוזמא. לא מדובר כאן בצוות קטן כלל וכלל, הרי ריבוי ספסלי הלומדים והנבחנים גורר מטבע

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

רבינו קרא את הדף ואמר בחיך גדול: "פורים היום! מה אתה דואג?! יהיה בסדר בעזרת ה'"... הערתי: ובכל זאת, האברכים שואלים!... ומרן שליט"א חזר שוב על דבריו: פורים היום, ולא יקרה כלום, בעזרת השם...

מדוע סאדם חוסיין לא יצא ל'מלחמת המפרץ השניה'? | מדוע לא מופיע "פורים קטן" בכתבי האריז"ל | ומדוע גדולי האדמו"רים לא ערכו "טישים" ב'פורים קטן'? | טור מרתק מהרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א לרגל "פורים קטן דמוקפין"

בכל העולם על "מלחמת המפרץ השניה" (שיש המכנים אותה "מלחמת המפרץ השלישית", כשהכוונה ל"מלחמת המפרץ" - המלחמה במפרץ בין איראן לעירק ול"מלחמת המפרץ השניה" שאנו זוכרים משנת תש"ן), לאחר שנשיא עיראק סאדם חוסיין הודיע שייצא למלחמת חורמה ב"ציונים". כל יושבי ארץ ישראל, שזכרו את מלחמת התש"ן, חששו לבאות ובני קהילת האברכים בנווה שאנן בחיפה, שם התגוררתי באותם הימים, ביקשו לשאול את מרן הגר"ח שליט"א האם בשעת מלחמה ראוי לעזוב את חיפה ולעבור לבני ברק, בגלל הקרבה לבתי הזיקוק, שנחשבו ליעד אסטרטגי של מעוף הטילים העיראקי. וגם שאלו האם בשעת אזעקה לרדת למקלט הביתי המשותף, שם יישבו עם שכנים מחללי שבת, או שעדיף להישאר בבית ב"חדר אטום". שטחתי את השאלות, כתובות בדף נייר, לפני מרן שליט"א. רבינו קרא את הדף ואמר בחיך גדול: "פורים היום! מה אתה דואג?! יהיה בסדר בעזרת ה'"... הערתי: "ובכל זאת, האברכים שואלים!"... ומרן שליט"א חזר שוב על דבריו ש"פורים היום" ושלא יקרה כלום, בעזרת השם..."

ואם מאן דהוא לא מבין עד היום הזה מדוע לא פרצה לה "מלחמת המפרץ השניה", למרות כל תחזיות המומחים, הנה לו התשובה: "פורים היום! יהיה בסדר בעזרת ה'!"...

מתוך העיתונות של חורף התשס"ג: "צבא ארה"ב שולח אלפי חיילים נוספים מדווייזיית הרגלים השלישית בג'ורג'יה לכווית, במהלך הפרישה הקרקעית הגדולה ביותר במפרץ הפרסי, מאז מלחמת המפרץ ב-1991. כך מסרו גורמים צבאיים ל"ניו יורק טיימס".

אחת משלוש הבריגדות בדווייזיה, בת כ-4,000 חיילים, מתאמנת מאז ספטמבר במדבר הכווייתי, אולם אתמול התקבלה ההוראה לצרף אליה את 15 אלף החיילים הנוספים בדווייזיה. העברת החיילים תושלם בימים הקרובים.

הפנטגון בונה בהתמדה את כוחותיו במפרץ הפרסי במשך חודשים, אבל זו הפעם הראשונה בה דווייזיה שלמה, הכוללת חיילי חי"ר, שריון ויחידות תעופה, נשלחת לאזור. בכך מאותת ממשל בוש על התקדמות לקראת מתקפה צבאית כדי לפרק את עיראק מנשקה. הדווייזיה השלישית מתמחה בלחימה במדבר וכוחותיה מתאמנים בכווית ובדרום קליפורניה מזה חודשים.

בנוסף לכך, הצי האמריקני הורה לנושאת המטוסים אברהם לינקולן להישאר בים למשך שלושה חודשים נוספים ולהיערך למתקפה במפרץ הפרסי. לינקולן סיימה אימון בן חצי שנה במפרץ והיתה כבר בדרכה חזרה לארה"ב, כאשר קיבלה את ההוראה להישאר באזור"...

בפורים קטן נותנים משלוח מנות בתוך הלב

מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א סבר כנראה ש"פורים" הוא גם בפורים-קטן, על כל השפעותיו הגדולות והיותו יום נס, יומו של עם ישראל.

רבי צדוק הכהן מלובלין זצ"ל, מסביר שאמנם את מעשה התגלות הנס בפועל אנו מציינים בפורים של אדר ב', אך "שורש המצוות בלב" שייך ונוהג גם באדר א', "כיוון ששניהם בשם "אדר" נקראו". לדבריו הקדושים, גם בפורים קטן שבאדר א' הגיע זמן מחיית עמלק שכתוב בזוהר הקדוש, שמחייטו היא גם בלב, בלבבו של כל יהודי ויהודי, האמור למחוק ולמחות את יצרו הרע, וממילא פורים קטן הוא יום של "משתה ושמחה וטוב לב", משתה ושמחה בתוככי הלב פנימה, בו ניתן לתקן את ה"לב כסיל בשמאלו". הוא מדגיש שגם עניין נתינת משלוח המנות נועדו בכדי לחבר בין כל היהודים, להיותם כאיש אחד בלב אחד. ואף

נשוב 19 שנה לאחור. היה זה במוצאי שבת פרשת תצוה התשס"ג. ליל "פורים קטן". מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א עלה לביתו, שם ערך את ההבדלה, בה זכיתי להשתתף. מיד לאחר מכן נטל הגר"ח את ידיו ל"מלוה מלכה", כהוראת ה"משנה ברורה", להקפיד ולאכול מיד. לאחר ברכת המזון התפתח דיון בנושא אמירת "מגדול" בברכת המזון, כשמרן שליט"א תוהה (אולי בשביל לחדד את הנאספים) מדוע לא אומרים "מגדול" בפורים קטן. הנכד העיר את תשומת לב רבנו שאומרים "מגדול" רק ביום שאומרים בו מוסף ולא ב"פורים קטן" ומרן שליט"א הסכים מיד. לאחר הדיון הקצרצר ניגשתי עם בני בכורי חיים אליעזר נ"ו, שהגיע לשנתו השלישית, ומרן שליט"א גזז את מחלפת ראשו, בתוספת ברכה ("שיהיה תלמיד חכם גדול"...).

כפי שקראנו בתחילת המאמר, באותם הימים דובר במרץ

השולחן ערוך (סימן תרצ"ז) פוסק שי"ד וט"ו אדר א' אסורים בהספד ותענית, וישנם הסוברים שמותר לצום ולהתענות בימים אלו, ואילו הרמ"א כתב שהמנהג שלא צמים או מספידים בימים אלו. הגמרא קובעת שאין הבדל בין "פורים גדול" ל"פורים קטן" כי אם לגבי קריאת המגילה ומתנות לאביונים, אך שני הפורים אסורים בהספד ובתענית. ומה קורה עם "משתה ושמחה"? לפי חלק מהראשונים עלינו לשמוח ולערוך משתה ושמחה גם ב"פורים קטן", וכפי שנהג רבינו יחיאל מפריז. ולפי "ראשונים" אחרים, אין חיוב לשמוח ולערוך משתה בי"ד וט"ו באדר א', כי הרי חז"ל אמרו שב"פורים קטן" לא עושים מספד ותענית, אך הם לא אמרו שעלינו לחגוג במשתה ושמחה. ומה סוברת הדעה השניה? והרי בגמרא נכתב במפורש ששני הפורים שווים רק לעניין הספד ותענית ולא לעניין משתה ושמחה? דעות אלו יסברו שאיסור הספד ותענית כלול וקשור בקשר ישיר לעשיית משתה ושמחה (יעוין מגילה ה' ב' וחידושי הר"ן מגילה ו' ב' וביאור הגר"א סי' תקס"ח וסי' תרצ"ז).

שני ה"תמידים" של הרמ"א

הרמ"א פוסק להלכה כך: "יש אומרים שחייב להרבות במשתה ושמחה בי"ד שבאדר ראשון, ואין נוהגים כן, ומכל מקום ירבה קצת בסעודה, כדי לצאת ידי המחמירים, וטוב לב משתה תמיד". כך, במילים אלו, מסיים הרמ"א את חיבורו על "שולחן ערוך" חלק "אורח חיים".

הגאון החיד"א כותב בספרו ברכי יוסף שהרמ"א השתמש בכוונה בלשון זה של "טוב לב משתה תמיד". כי הרמ"א פתח את חיבורו במילים "שיוותי ה' לנגדי תמיד", והוא סיים את חיבורו ב"טוב לב משתה תמיד" ... וה"ברכי יוסף" כותב שאלו הם "שני התמידים" של הרמ"א...

ה"שערי תשובה" מסביר שהרמ"א רמז לנו שהמילים "משתה טוב" הם בגימטריא "אדר ראשון".

ישנה מחלוקת באחרונים האם נוהגים לחגוג מעט במשתה ושמחה רק בי"ד אדר א' או גם בט"ו באדר א' והאליה רבה הסביר שהרמ"א הדגיש ש"טוב לב משתה תמיד", כדעת הלבוש, הסובר שצריכים לחגוג מעט בשני הימים, גם בי"ד וגם בט"ו.

בביאור דברי הרמ"א שסיים 'וטוב לב משתה תמיד', ביאר בשו"ת ערוגת הבושם (סי' קפב) שכוונת הרמ"א שאין יוצאים ידי חובת זכרון לנס הפורים באדר ראשון במה שלא מתענים ומספידים, כיון ש'טוב לב משתה תמיד', שיש אנשים שתמיד טוב להם והם אוכלים ושותים ואינם מתענים, אם כן בכך לא יהיה ניכר להם הנס, לכן כתב הרמ"א שראוי לצאת ידי המחמירים ולהרבות בסעודה שלא כדרך רוב האנשים, ובכך יהיה לו לזכרון הנס.

האם שולחים משלוח מנות בפורים קטן?

הר"ן כותב במפורש שלמרות שהיו ראשונים שערכו משתה בפורים קטן, אך אין צורך לשלוח משלוח מנות ביום זה, כי משלוח מנות דומה למתנות לאביונים. אך הכתב סופר (על

שלמעשה תיקנו להעניק משלוח מנות אחד לשני בפורים שבאדר ב', אך גם בפורים קטן צריכים ליחד יחדיו את הלבבות ולהרגיש שכולנו נסיכיו ובניו של הקב"ה, ועל ידי כך נזכה - כותב רבי צדוק הכהן זצ"ל בספרו "פרי צדיק" - "ליהודים היתה אורה - זו תורה", תורה שניתנה בהר סיני, כאשר כולנו היינו כאיש אחד בלב אחד. ידידי הרה"ג רבי עדיאל טוויג שליט"א, הראה לי את דברי ה'דברי יהושע' המאריך וכותב שי"ב חדשי השנה הם כנגד י"ב השבטים וחודש אדר הוא כנגד יוסף, וכיון ששבט יוסף נחלק לשבטי מנשה ואפרים, לכן ישנם שני חדשי אדר. הוא מאריך ומסביר שמידת יוסף, מידת היסוד, עניינה סוד השלום והאחדות בין אדם לחברו. חודש אדר א', ובפרט פורים קטן, נועד כדי להתרחק מחלקי ה'לא תעשה' שבעניני בין אדם לחברו והכחדת השנאה בין הקבוצות וחלקי שלומי אמוני ישראל, וחודש אדר ב', ובפרט פורים, נועדו להגברת האחדות וקירוב הלבבות בינינו, בחיזוק המצוות המעשיות של אהבת הבריות. והנה, פורים קטן הוא יום נפלא להכחדת השנאה והעצמת האהבה, בין כל עמלי התורה ושומרי המצוות באשר הם.

פורים מהתורה באדר א' - פורים דרבנן באדר ב'

כולנו מכירים את המשפט ש"לא כל יום פורים", אך מדוע שלא נחגוג פורים פעמיים, גם באדר א' וגם באדר ב'? מה רע בזה?....

חז"ל במסכת מגילה (ו, ב) משיבים על השאלה. במגילת אסתר נאמר לעשות את ימי הפורים "ככתבם וכזמנם בכל שנה ושנה". כך שאנו חוגגים פורים רק פעם אחת, כבכל שנה בה חוגגים רק פעם אחת. ונחלקו בגמרא האם חוגגים פורים באדר ראשון או שני, האם "אין מעבירין על המצוות" ולכן עושים אותו באדר א', או ש"סומכים גאולה (גאולת פורים) לגאולה (גאולת פסח)" וחוגגים באדר ב'.

רבנו החתם סופר (שו"ת או"ח ר"ח) כותב לנו דבר מופלא, שירומם בעינינו בודאי במאד מאד את "פורים קטן". לדבריו הקדושים, עיקרם של ימי פורים הם מהתורה (כי אם על יציאת מצרים, בהם יצאנו מעבדות לחירות אנו צריכים להודות להקב"ה ולכן אנו חוגגים את חג הפסח, הרי שבפורים, בו ניצלנו ממוות לחיים, בוודאי שעלינו לחוג את היום), וכדי לצאת את מצוות הזכרון לנס מהתורה - אנו מציינים את ימי י"ד וט"ו של "פורים קטן" כימים האסורים בהספד ותענית, ובזאת יצאנו ידי חובת ציון הנס מהתורה. ולאחר שכבר יצאנו ב"פורים קטן" את עיקר ציון וזכר הנס, אנו חוגגים בפועל, מדברי קבלה, את מצוות הפורים בחודש אדר ב', כדי לסמוך באדר ב' את גאולת פורים לגאולת פסח.

משתה ושמחה ב"פורים קטן"

נחלקו הראשונים האם לאחר שקובעים את השנה לפי לוח קבוע ומסודר (ולא מעברים את חודש אדר א' בעיצומו של החודש), האם ניתן להספיד ולצום ב"פורים קטן".

כבוד השבת. ה'שערי תשובה' כותב ש"בחנוכה נוהגין לומר זמירות ותשבחות בסעודת שמרבים בהם ואז הוי סעודת מצוה, ומשם נלמד לכאן גם כן, שכשירבה קצת בסעודה לצאת ידי המחמירים יש לנהוג לומר זמירות ותשבחות, שאז בודאי הוא סעודת מצוה".

מה עשה האר"י הקדוש בפורים קטן?

הגה"ק בעל "מנחת אלעזר" ממונקאטש (בנימוקי או"ח תרצ"ז, הובא בקונטרס "טוב לב משתה תמיד") תמה מדוע גדולי האדמו"רים ערכו "טיש" וסעודה גדולה בשושן פורים, אך לא ערכו סעודה בפורים קטן. הוא מפלפל בעניין כי ה' הטובה עליו וכותב בין השאר שיתכן שכיון שבכתבי הקדוש האריז"ל לא נמצא שום רמז של הסבר על "פורים קטן", לכן לא החמירו לעשות סעודה גדולה כמו בשושן פורים, ורק סעודה קטנה ערכו, כדי לצאת גם דעת חומרת דברי הרמ"א.

ומדוע באמת לא נזכר כתבי האריז"ל עניין "פורים קטן"? ה"מנחת אלעזר" מעלה אפשרות מציאותית. רבי חיים ויטאל זי"ע למד אצל האריז"ל רק שנתיים ומשנתיים אלו רשם וכתב את הים הגדול של כתבי האר"י. ואולם בשנתיים אלו לא היתה שנה מעוברת...

ואולם ה"מנחת אלעזר" עצמו נהג לערוך שולחן בפורים קטן ולשורר "שושנת יעקב". בקונטרס "טוב לב משתה תמיד" מביא שאצל הרה"ק רבי מרדכי מנדבורנא זצ"ל הדליקו נרות רבים בפורים קטן ושמחו, והרבי מנדבורנא אמר לתלמידיו ש"יום זה הוא גדול ונורא ויש הארה גדולה בעולמות העליונים".

ומה עשה רבנו החתם סופר בפורים קטן? - הבה ונקרא את דבריו: ו... "סיימנו מסכת נדה בעזה"י בישיבה הרמה בק"ק מ"ד יום ג' פורים קטן בשמחה רבה לפ"ק, עם תלמידים הגונים אלופים ומסובלים, לקבל טהרה וקדושה עלולים, בסולם העולה בית אל המה עולים..."

(פורסם ב'קוראים אלעד')

התורה, בפרשתנו פרשת תצוה) כותב שלולי דברי הר"ן נראה היה שמשלוח מנות שייך לסעודת המשתה, ואם עושים משתה ביום זה - צריך גם להנות את האחרים. דבר זה תלוי לכאורה בשני טעמי מצוות משלוח מנות, שנחלקו בו התרומת הדשן ור"ש אלקבץ בספרו "מנות הלוי", האם עניינו להרבות בשמחה וחיבה בין איש לרעהו, או בכדי להרבות אוכל ומעדנים בסעודת הפורים ולדאוג לאוכל למי שאין לו.

לאור זאת כתב ה"כתב סופר" שזהו סיומ הרמ"א: "וטוב לב" - שאין ליבו רע מלהנות אחרים, "משתה תמיד" ועושה גם משתה וגם שולח משלוח מנות, ככל חומרות הפוסקים. והערוך השולחן כתב כך: "וכתב רבינו הרמ"א שמכל מקום ירבה קצת בסעודה כדי לצאת ידי המחמירים וטוב לב משתה תמיד, עכ"ל. כלומר שעיקר עבודת ד' הוא בשמחה ולכן כשכוונתו לשם מצוה היא משתה ושמחה של מצוה".

עוד תבשיל לכבוד פורים קטן

ישנם שתי דעות בראשונים, האם חייבים במשתה ושמחה בפורים קטן. וכך פסק הרמ"א, בהלכה האחרונה ב'אורח חיים': "יש אומרים שחייב להרבות במשתה ושמחה ב"ד שבאדר ראשון (טור בשם הרי"ף), ואין נוהגין כן, ומכל מקום ירבה קצת בסעודה כדי לצאת ידי המחמירים; וטוב לב משתה תמיד (משלי ט"ו, ט"ו)". ב'לוח דבר בעתו' של הגר"מ גנוט שליט"א כותב בשם רבנו מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א שלמרות שזריזין מקדימין למצוות, אך אין ענין להרבות בסעודה בליל פורים קטן, כיון שגם הסועד סעודת פורים בליל פורים אינו יוצא ידי חובה, כפי הנפסק בשולחן ערוך (סי' תרצה).

ה'לקט יושר' (עמוד קנט) כתב שרבו התרומת הדשן נהג להכין לפורים קטן תבשיל נוסף, וגם אכל תאנים לכבוד היום. הגר"ח פלאגי זצ"ל (מועד לכל חי, סי' לא, רב) כותב שיש לאכול בשר בפורים קטן, אך כשפורים קטן ביום שישי, לא ימלא את כרסו, מפני

קול העם

ביום ראשון ה' באדר א' תשפ"ב, פורסם ב'התחזקות היומית' המעשה בבחור שהגיע בחלום לחברו וביקש ממנו שישלם בעבורו חוב של שבעה שקלים למקוה טאלנא בצפת. לסיפור יש המשך מעניין שהתרחש בימים האחרונים...

חול, שבעה שקלים ביום שישי... לסיפור יש המשך מעניין ביותר, אותו שיגר אלינו הרה"ג ר' אייזיק שמרלר שליט"א ממוסדות טאלנא בצפת: ביום ראשון שלח לנו בחור חשוב ובן עליה משיבת בריסק את המכתב דלהלן: "לכבוד רבי אייזיק שמרלר שליט"א

ביום ראשון ה' באדר א' תשפ"ב, פורסם במדור 'התחזקות יומית' הסיפור המפעים על הבחור שהגיע בחלום לאחד מחבריו והתחנן אליו שילך לשלם בעבורו חוב של שבעה שקלים שהוא חייב למקוה "טאלנא" בצפת. חברו מיהר להתקשר לרבי יוסף כהנא שמתגורר בצפת וביקש ממנו לשלם את החוב, הרב כהנא יצא למקוה וראה שלט התלוי בכניסה: "חמישה שקלים ביום

"אך למעשה אמא שלי התקשרה במוצ"ש בשעה רבע לתשע וביקשה שאחזור במוצ"ש באוטובוס ולא בבוקר, והאוטובוס היה בשעה תשע ורבע, כך שלא הספקתי להגיע לטאלנא לשלם. "והנה כשהגעתי לביתי בירושלים אני עולה במעלית של הבניין ורואה דף של 'ההתחזקות היומית' [מצו"ב צילום], ושם מסופר על בחור שנפטר בחוף שרתון בשנת תשע"ו והוא בא בחלום לחברו שישלם שבעה שקלים למקווה טאלנא בצפת וכו'. "זה צימרר אותי, שעוד לפני שנכנסתי הביתה קיבלתי תזכורת שלא שילמתי למקווה. כמוכן שהיום בבוקר מיד כשהגעתי לביכנ"ס הכנסתי שבעה שקלים לנדרים פלוס למקוה טאלנא בשלוחה המיועדת למקווה [תאריך הגבייה הוא מחרתיים]".

"אני ... למדתי חורף שעבר בקוסוב בצפת [כיום אני לומד בבריסק] והייתי משתתף קבוע במלוה מלכה במוצ"ש בטאלנא. עדיין זכור אצלי לטובה כל המסירות, ובפרט איך שדאגת שלא יהיה קר עם המרק החם שהכנת... "השבוע באתי לבקר בצפת בישיבה, וביום שישי הלכתי למקווה טאלנא ברבע לחמש, חצי שעה לפני השקיעה, והיה לי רק מטבע של עשרה שקלים, והמקוה עולה שבעה שקלים, ולא היה מי שיפרוט לי. חשבתי לשלם בנדרים פלוס, כשאגיע במוצ"ש למלוה מלכה בשעה בתשע ורבע [כזכור לך, דיברתי איתך ביום שישי בחדר קפה בצאנז וביררתי מתי המלוה מלכה ואמרת שאתה רוצה להגיע]

סגולות וישועות

ההוצאות גבוהות מהרגיל? תשמרו את הקבלות...

על הוצאות בניו לתלמוד תורה מקבלים החוזרים גבוהים!

בחליפה מהודרת והתקשר לבקש רשות על מחיר החליפה בסך שבע מאות שקלים, אישרתי לו והוא קיבל חשק להתמיד עוד יותר בלימודיו ... לאשתי הסברתי כי מדובר בהוצאות בניו לתלמוד תורה שמובטח כי חוזרים (ביצה טז), ולכן הסכמתי לסכום למרות שישנם חליפות במחיר זול יותר, אז אם זה לא על חשבוננו וזה מה שיתן לו ללמוד בחשק - עלי לשמוח ולסמוך על הבטחת חז"ל. כעבור חודשים אחדים צלצל הטלפון מחנות החליפות ואמרו לי שזכיתי בהגרלה בסך אלף חמש מאות שקלים - תווי קניה באחת מרשתות המזון ועלי לבחור איזה מהם אני מעדיף... לקח לי רגע להתעשת ואז הסתבר כי כל מי שרכש בסכום מסוים השתתף בהגרלה, וגם בני מילא את הפרטים שלי עבור השתתפות בהגרלה, ומכל הרוכשים אני זכיתי בגורל בסכום יותר מפי שניים ממה שהשקעתי עבור בני לתלמוד תורה. בקשתי מהם לשלוח לי תלושים ל'סופר' השכונתי הסמוך למקום מגורי. כעבור ימים אחדים, אכן הגיעו התלושים לשמחת כל המשפחה, שראו בחוש כיצד ה' מחזיר הוצאות בניו לתלמוד תורה.

רגע, הסיפור לא נגמר... לקראת פסח באותה שנה הלכתי לקנות הלבשה לקראת החג ולחתונת אחד מילדי שחל לאחר ימי ספירת העומר. נכנסתי למשרד של חנות הלבשה שבני קנה את החליפה וסיפרתי לאחד מהשותפים שהיה שם את הסיפור. הוא כל כך התרגש לשמוע את ההשגחה הפרטית שהגיעה דרכו, ושמח ששיתפתי אותו בסיפור, עד שביקש לעזור לי בהוצאות הביגוד לחתונת בני ביד נדיבה. השפע של הוצאות תלמוד תורה לא פסקה גם כאן. תודה לבורא עולם!

בעל המעשה מספר: בני הבחור היקר ביקש חליפה לחג לקראת חג הסוכות. אשתי הרימה גבה ואמרה כי לפי מיטב זכרונה חליפת השבת במצב מעולה ואין כל צורך בחליפה חדשה. הבחור קיבל את הקביעה של אימו והלך לחדרו. עתה המצפון של אמא החל לעבוד ולא נתן לה מנוח... היא קראה לבנה ואמרה: "יודע מה, בא נמתין עד שאבא יחזור הביתה ונראה מה דעתו בענין ונקבל את פסיקותו...". החיך חזר לפניו והמצפון האימהי שקט, והכל בא על מקומו בשלום ...

כשחזרתי הביתה, שטחה אשתי את השאלה בפני. ביקשתי לראות את החליפה וקבעתי כי החליפה במצב מצוין ואין כל סיבה לרכוש חדשה. הוספתי לשאול את הבן, מדוע הוא חושב שצריך חליפה חדשה לחג? בני השיב בדרך ארץ: "אני יודע שהחליפה במצב שפיר ולא חייבים להתחדש. אלא שכל השנה עמלתי קשה בלימוד, ובכל המבחנים הבאתי לא פחות ממאה, כדי לשמח אתכם ולהביא להם נחת. אבל אם החלטתם שלא, אז אני מקבל באהבה ובהבנה את ההחלטה.

כאן - אני - כאבא שבאמת רווה נחת מהבן, כבר לא יכולתי לעמוד בפניו, ובפרט שקיבל הכל בדרך ארץ למרות רצונו העז, ואמרת: "תשמע, אם אתה שואל אם צריך חליפה חדשה, התשובה היא לא ולא, אבל אם אתה שואל אם מגיע לך חליפה כפרס על חריצותך ושקדנותך, התשובה היא כן וכן!!!". על אתר שלפתי את כרטיס האשראי ונתתי לבני ואמרת לו שילך ויקנה עבורו חליפה מהודרת כיאה לבן המקיים את המצוות בהידור ומביא לנו נחת עד בלי די. פני הבן אורו. ללא שהיות מיותרות הוא יצא לדרכו ירושלימה, הוא התחדש

האם מותר לומר שהדרשה של פלוני היתה הפעם "לא מי יודע מה"?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

מוסיף בזה, שכיוון שהוא ביזיון התורה, אזי כל שמוחזק לתלמיד חכם יש בביזויו משום ביזיון התורה.

בהגה"ה מרחיב ה'חפץ חיים' וכותב שבדרך כלל המלעיגים על הדרשנים מערבים שקרים רבים בדבריהם ומקצינים את הדברים מאוד. יש גם שמוציאים לעז על הדרשן שהוא דורש רק לשם כבוד או כסף וכו', ומנין להם זאת? אפילו נאמר שלולא רצונו בכסף או כבוד לא היה דורש, אבל מסתבר שבשעה שדורש עיקר כוונתו להשמיע דברי מוסר ולהשפיע באמת על השומעים. וכותב עוד ה'חפץ חיים', כי על פי רוב, הלעג הזה מצוי אצל אנשים שאין יראת ה' על פניהם, ולכן כאשר שומעים דברי מוסר מתאמצים למצוא פגם במוכית. כמו כן לעיתים מדברים מתוך שנאה ובעקבות תככים מקומיים [הנקרא בלשוננו "פוליטיקה"]. האם מותר לשאול איך היתה הדרשה או השיעור של פלוני? - ב'ביאורים ומוספים' מביאים כי יש שכתבו שאין בזה משום 'לפני עור', מאחר שאין ודאות שהנשאל יגנה את הדרשן, ויש שכתב שמכל מקום אין לשאול זאת אדם שאינו ירא שמים, שעלול לגנות הדרשן, משום אבק לשון הרע, דהיינו שגורם לאחר שיספר בגנותו של פלוני.

ונידון נוסף: האם מותר לומר שהדרשה של פלוני היתה הפעם בעלת תוכן מועט, או שהשיעור הכללי של ראש הישיבה היה הפעם פחות מוצלח משאר הפעמים? - יש שכתבו שיש בזה לשון הרע, אף שמדבר רק על הפעם הזאת, מכל מקום הדברים גורמים צער לדרשן, וכמבואר ברמב"ם שגם דבר כזה בכלל לשון הרע.

בסעיף הנלמד היום בסדר הלימוד היומי ב'חפץ חיים' (כלל ב סעיף יב), מעורר ה'חפץ חיים' על מכשול מאוד מצוי ונפרץ: דרשן דורש בבית הכנסת, מרצה בכנס, ר"מ בשיעור, ואפילו ראש הישיבה בשיעור הכללי - מצוי מאוד שהשומעים מתירים לעצמם להחליף דעות ואף לספר לאחרים על טיבו של הדורש - "אין מה לשמוע ממנו", "מדבר משעמם", וכהנה וכהנה.

ניתן היה לסבור שמאחר שהדרשה נאמרה 'באפי תלתא', ממילא טיב הדרשה כבר עשוי להתגלות מעצמו, ואין איסור לחוות עליה דעה שלילית. אולם, כותב ה'חפץ חיים' - "ועל פי הדין הוא לשון הרע גמורה". וזאת משום שלא מצוי שתהיה דרשה שכולם יסכימו עליה פה אחד לטוב או לרע, והדבר תלוי בשומע, ואם כן לא שייך לומר שגנותו של הדרשן תתגלה לבסוף מעצמה. בנוסף, הרי גם כאשר מותר לספר מה שנאמר 'באפי תלתא', אסור להוסיף בזה אפילו תיבה אחת יותר ממה שעשוי להתגלות, ומניין לו שגם שאר השומעים יתבטאו באותו אופן על הדרשה? בנוסף, אסור להטעים את הדבר כדי להוסיף בגנות חברו, ואם כן אין כל אפשרות לחוות דעה שלילית על הדרשה.

מלבד איסור לשון הרע, כותב ה'חפץ חיים' שהמגנה דרשן תלמיד חכם עובר גם על איסור של ביזוי תלמיד חכם. ב'ביאורים ומוספים' מביאים על כך מדברי ה'חפץ חיים' במקום אחר, כי טעות היא לחשוב שדין ביזוי ת"ח הוא רק על אלו שחיו בזמן הגמרא, אלא גדר 'תלמיד חכם' הוא לפי הדור, ואף בזמננו, אם הוא יגע בתורה וראוי להורות נקרא תלמיד חכם ואסור לבזותו, והמבזה אותו אפילו שלא בפניו חייב נידוי. והגר"ח קנייבסקי

"יתגבר כארי לעמוד בבוקר..."

י"ט אדר א'

מצטרפים ללימוד ה'דף היומי בהלכה' דרשו - הבית של עולם התורה

להצטרפות חייגו:

02-5609000

www.dirshu.co.il

מי לקח את הפמוטות של הרה"ק מאוסטרובצא זי"ע?

חגיגה דף ז

שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך

בית מקדש - עלינו לתיתו לעניים.
והוא מספר על עצמו, שפעם בערב חג הסוכות נעלמו הפמוטות מביתו. הרבנית הרימה קול זעקה, והוא אמר: "הרגעי נא, הפמוטות לא נגנבו, אני הוא זה שנטלתי אותם. הביטי וראי! הלא אם בית מקדש היה קיים, היינו צריכים למכור את הפמוטות כדי להביא קרבן חגיגה ועולת ראייה? כעת מכרתי אותם ונתתי את תמורתם לעניים. (ומתוק האור)

אם היה בית המקדש קיים, היה כל אחד מאתנו צריך להביא בחג לבית המקדש קרבן חגיגה וכן עולת ראייה, ובפסח קרבן פסח - שעלותם היתה מסתכמת בכמה מאות, ואולי אף בכמה אלפי שקלים. עתה, שבעוונותינו חרב בית מקדש - אומר האוסטרובצ'ער - איננו יכולים להביא קרבנות, נמצא שהרווחנו ממון מכך שעשינו עברות, והרי "לא יהא חוטא נשכר", לכן לכלהפחות את הסכום שהיינו משלמים עבור הקרבנות אם היה

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

לשמוע ולחשמוע

ברכב, בבית, ובכל מקום..

התקשרו לקו השיעורים של 'דרשו'
וקבלו אלפי שיעורים והרצאות להאזנה

077-2222-666

פרשת השבוע מפי מיטב המרצים

חדשות 'דרשו' ועדכונים

מידע לנבחני 'דרשו'

'גישמאק בלימוד'

הרצאות על מתיקות התורה

שיעורי תוספות לפי סדר 'הדף היומי'

הרצאות לחגים ומועדים

תוכניות מיוחדות

שידורים חוזרים מאירועי 'דרשו'

שיעורי 'הדף היומי'
בעברית, אידיש וצרפתית

שיעורי 'הדף היומי בהלכה'
בבקיאות ובעיון

'הפותח בכל יום'
תוכנית יומית עם
סיפורים וחיזוקים

חדש במערכת

ניתן להאט או להאיץ את קצב שמיעת השיעורים
לחצו 7 להאטה או 9 להאצה

קו השיעורים של 'דרשו' לחייג, ללמוד, לדעת

איזה משלוח מנות מותר לאַבֵּל לשלוח לידידיו?

מאיֵדך, אין לשלוח משלוח מנות לאבל בתוך שנים עשר חודש לפטירת אחד מהוריו, או בתוך שלושים יום לפטירת אחד מקרוביו. ורבים נהגו להקל באבל על פטירת אחד מהוריו, לשלוח לו משלוח מנות לאחר שלושים יום מהפטירה, אך אין לשלוח לו מאכלים של שמחה. והאבל חייב במצות מתנות לאביונים, ואם הוא אביון, ניתן לתת לו מתנות.

[שו"ע תרצו, ומשנ"ב יז-כא; ביאורים ומוספים דרשו, 34, 40 ר"41]

אֶבֶל בתוך שבעת ימי האבילות, חייב במצות משלוח מנות; ולמרות שהמנהג הוא שלא להוציא מאומה מבית האבל במשך שבעת ימי האבילות, בְּדָבָר מצוה יש להקל. ולא ישלח האבל מאכלים ומשקאות 'של שמחה', כגון מיני מתיקה. ויש שכתבו, שאין האבל רשאי לשלוח מנות אלא לאדם אחד, אך יש מן הראשונים שנראה מדבריהם כי ניתן לשלוח ליותר מאדם אחד.

אֶבֶל ששלחו לו משלוח מנות - האם רשאי לקבלו?

- "מה שקנתה אשה קנה בעלה". וכן מותר לשלוח מנות לבני ביתו של האבל, גם כשסיבת המשלוח העיקרית היא מחמת האבל עצמו. ואיסור המשלוח לאבל, אינו דוחה את קיום המצוה, ולכן, אם אין אפשרות לשלוח אלא לו - כגון שזמן השקיעה קרוב, והוא האדם היחיד הנגיש לקבלת המשלוח - חובה לשלוח לו.

[שו"ע תרצו, ו; ביאורים ומוספים דרשו, 37 ר"39]

בהמשך לאמור: טעם האיסור לשלוח משלוח מנות לאֶבֶל, הוא משום שאסור לדרוש בשלומו, ומשלוח המנות, וכל מתנה שהיא - הרי הם כדרישת שלום. ולפיכך, אם טעו ושלחו לו משלוח מנות, רשאי האבל לקבלו, כיון שדרישת השלום נעשתה בעצם המשלוח, ובכך שמכניס את המנות לרשותו, אינו מוסיף על דרישת השלום. וכמו כן, מותר לשלוח מנות לאשת האבל, למרות הכלל הידוע

אכילת בשר ושתית יין בפורים המשולש - מדאורייתא או מדרבנן?

ביום זה היא מדברי קבלה או מדרבנן. ובנוגע לקריאת המגילה: בלילה - יש אומרים שהאונן חייב בקריאה אף לפני הקבורה, אך למעשה, ראוי שישמע את המגילה מאַחַר, ולא יקרא בעצמו. וביום - לא יקרא עד לאחר קבורת המת, ואף אם טעה וקרא לפני הקבורה, יקרא שנית לאחר הקבורה, אך ללא ברכה.

[שו"ע תרצו, ז, משנ"ב כג-כו, ושעה"צ כט-ל; ביאורים ומוספים דרשו, 44-45]

האונן בליל פורים, אסור באכילת בשר ובשתית יין, כבשאר ימות השנה. אולם, האונן ביום הפורים, מותר בבשר וביין, כיון שמצות אכילת בשר ושתית יין בפורים, היא מ'דברי קבלה', שדרגתם חמורה יותר מאיסורו של האונן אכילת בשר ושתית יין, שהוא מדרבנן. ויתרה מזו - למרות שאונן אינו מברך, התירו לאונן בפורים לברך על הבשר ועל היין. ונחלקו הפוסקים בנוגע לט"ז באדר ב'פורים המשולש', אם חובת אכילת הבשר ושתית היין

* מנהג ישראל בכל מקומות מושבותיהם שלא לעשות מלאכה ביום הפורים, כעין איסור המלאכה בחול המועד. איסור זה, כולל רק מלאכות שאין בהן שמחה, ואין בהן מניעת הפסד, ואינן נעשות לצורך פורים, ולא לצורך מצוה. וזמן האיסור הוא - מהנף החמה עד לשקיעתה. ונחלקו הפוסקים אם יש איסור מלאכה גם בליל פורים.
* לדעת השולחן ערוך, דיני אבילות נוהגים בימי הפורים כבימות החול; ולדעת הרמ"א, דיני אבילות אינם נוהגים בשני ימי הפורים, למעט דברים שבצנעה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

כמה צריך לשלם בשביל לקיים מצוה בצורה מהודרת?

שמחיר האתרוג השני יהיה 133% - ויש אומרים: 150% - ממחיר השוק של אתרוג כשר.

ויש שציידד שהלכה זו אינה אמורה רק ביחס לאתרוג, אלא גם ביחס לשאר חפצי מצוה, כגון שופר, ספר תורה, וכדומה, העשויים באופן שראוי לצאת בהם רק בשעת הדחק.

[שו"ע תרנה, א, משנ"ב א-ג, ושעה"צ א-ג; ביאורים ומוספים דרשו, 7]

חכמינו ז"ל אמרו: "הידור מצוה - עד שלישי". ופירשו ראשונים, וכן פסק בשולחן ערוך, דהיינו, שאם אדם קנה אתרוג בגודל המינימלי שניתן לצאת בו ידי חובה, שהוא כשיעור 'כביצה', ואחר כך מצא אתרוג גדול יותר, אך יקר יותר - עליו להדר במצוה, ולהחליף את הראשון בשני.

והידור זה הוא "עד שלישי", כלומר, שרק אם התוספת עבור האתרוג השני היא לא יותר משליש, מצוה עליו לקנותו. והיינו,

הלוח היומי

ט"ז באדר א' | רבי יעקב קופל ב"ר קלונימוס מליקוב זצ"ל

ביום זה בשנת תרע"ט, אירע הטבח הנורא בעיר חמלניצקי, כשבמהלך פוגרום גדול נרצחו כ-1800 יהודים הי"ד, ע"י חיילים אוקראינים בהוראת מפקד הקוזקים ימ"ש.

יארצייט:

תקב"ט: רבי יעקב קופל ב"ר קלונימוס מליקוב זצ"ל.

תרע"ו: רבי אברהם שמחה ב"ר ישראל הורוביץ זצ"ל, מברנוב, בעל חמרא טבא, אורה ושמחה.

תשט"ו: רבי מאיר ב"ר שמריהו יוסף קרליץ זצ"ל, אב"ד לכוביץ.

תשכ"ו: רבי יוסף ב"ר דב בערצי לייפר זצ"ל, מפיטסבורג, בעל צדקת יוסף.

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

להעיר אדם? אתה שפוי?

פעם ה"חפץ חיים" הלך לקדש את הלבנה, והג"ר אלחנן וסרמן שאל את ה"חפץ חיים" אם להעיר את הג"ר משה לנדינסקי שהיה ישן באותה שעה כדי לקרוא לו לקידוש לבנה, ה"חפץ חיים" הביט עליו כמו שמביטים על מטורף: "להעיר אדם? האם אתה שפוי?" (מערכי לב להגר"מ שוואב ח"א עמ' רסז)

בשעות המנוחה נשתדל לשמור על השקט כדי שלא להפריע את מנוחתם של השכנים

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il